

Волянська Анастасія,
Студентка ННІ №3 НАВС

Науковий керівник: завідувач кафедри конституційного права та прав людини НАВС, доктор юридичних наук, доцент **Калиновський Богдан**

МУНІЦИПАЛЬНА РЕФОРМА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Однією з визначальних ознак демократичної, соціальної, правової держави є наявність у ній повноцінного місцевого самоврядування. Конституція України визначила цей політико-правовий інститут як право територіальних громад самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Саме цей інститут здатен забезпечити демократію в країні, адже він є головним інструментом здійснення влади безпосередньо народом.

Муніципальна реформа в Україні відбувається на фоні масштабних інтеграційних процесів, а також чітко вираженої тенденції щодо зближення правових систем у рамках Європейського Співтовариства. Тому досвід країн ЄС повинен стати основним джерелом для концептуального осмислення завдань, які стоять сьогодні перед вітчизняною політичною елітою, громадськістю, органами публічного управління щодо розвитку місцевого самоврядування. Саме через призму розвитку місцевого самоврядування слід розглядати основні пріоритети муніципальної реформи в Україні [5].

Комплексне бачення реформ, яких потребує українське суспільство, представлене у «Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленій Указом Президента України. Децентралізація та реформа державного управління визначені в Стратегії серед 10 пріоритетних реформ.

Метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація у повній мірі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування [4].

Досвід розвинутих країн демонструє, що основною передумовою успішного розвитку громад є об'єднання територій та ресурсів. Така громада відповідатиме новим вимогам, одержуватиме значно більші ресурси та повноваження. На рівні потужної громади вирішуватимуться питання місцевого економічного розвитку, планування розвитку територій, утримання місцевої інфраструктури, забудови, благоустрою території, соціальної допомоги, культури, первинної охорони здоров'я, середньої, дошкільної та позашкільної освіти, муніципальної міліції, пасажирських перевезень на території громади, житлово-комунальних послуг, утримання об'єктів комунальної власності. А передача ресурсів, повноважень та відповідальності на базовий рівень – це і є децентралізація.

Держава забезпечує прийняття всіх необхідних законів, передає ресурси та повноваження на місця. У результаті реформи держава створює необхідні

умови для розвитку громад, а вже вони самі обирають пріоритети – чи потрібен громаді і місцевій молоді новий коледж чи училище, чи побудувати додатковий медичний заклад.

Держава здійснює організаційну та методичну підтримку процесу об'єднання громад, яке відбувається на підставі Закону України «Про добровільне об'єднання громад». В Україні в рамках реформи децентралізації створено вже 909 об'єднаних територіальних громад [3].

Основними напрямками проведення муніципальної реформи як пріоритетного завдання сталого розвитку України є:

- розробити й прийняти закон України «Про адміністративно-територіальний устрій України», в якому визначити засади державної політики у цій сфері, конструкцію нового адміністративно-територіального устрою, уніфіковані вимоги і критерії до адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів, чіткі процедури утворення і ліквідації адміністративно-територіальних одиниць, порядок встановлення і зміни їх меж тощо;

- запровадити децентралізацію видаткових повноважень у соціально-культурній сфері та чіткий розподіл компетенцій, сформований за принципом субсидіарності. З державного на регіональний та місцевий рівні передаються окремі заходи та заклади в освітній і медичній та культурній сферах; підтримка місцевих рад фізкультурно-спортивних товариств та їх спортивних баз тощо;

- визначити напрями використання державної фінансової підтримки об'єднаної територіальної громади, зокрема, включити статті витрат, пов'язані з процесом об'єднання територіальних громад: вивчити громадську думку, реорганізувати структури управління територіальною громадою з врахуванням передбачених законом компенсацій, виплата одноразових компенсацій в зв'язку з припиненням повноважень керівників територіальних громад та працівників органів місцевого самоврядування громад, що об'єднуються тощо.

Україна вперше у своїй історії реалізує таку масштабну реформу місцевого самоврядування. Врахування досвіду країн Європи у питаннях децентралізації, дотримання європейських принципів і стандартів щодо розвитку місцевої демократії допоможе нам уникнути помилок та розбудувати країну спроможних громад.

Список використаної літератури :

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України // 1996, № 30, ст. 141
2. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” // Відомості Верховної Ради України // 1997, № 24, ст. 170
3. Закон України “ Про добровільне об'єднання територіальних громад ” // Відомості Верховної Ради // 2015, № 13, ст. 91
4. Указ Президента України Про Стратегію сталого розвитку “Україна - 2020” від 12 січня 2015 року № 5/2015

5. Серьогіна С. Г. Удосконалення місцевого самоврядування в Україні в умовах демократизації та консолідації суспільства // С. Г. Серьогіна // Право України. – 2014. – №4. – С. 107–115.

Воляннюк Артем

студент 5 курсу, юридичного факультету, Чорноморського Національного Університету ім. Петра Могили

ДОТРИМАННЯ НОРМ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

З 2014 року Україна є центром військової та політичної агресії з боку Російської Федерації, протягом останніх 5 років агресор застосовує майже всі відомі та можливі засоби ведення агресивних військово-політичних дій проти нашої держави.

Застосовуються як традиційні (конвенційні) дії, а саме застосування збройних сил, проведення широкомасштабних бойових операцій, і в той же час вдається до не традиційних (гібридних) засобів агресії, до яких можна віднести ведення ворогом пропаганди, як на своїй території, так і на тимчасово окупованій території України, проведення розвідувальних та диверсійних операцій на території України, і саме головне створення та підтримка терористичних угруповань та псевдодержав.

В такий складний час питання щодо забезпечення норм Конституції на території проведення Операції Об'єднаних Сил є вкрай важливим та актуальним.

Актуальність полягає в тому, щоб особи які проживають на підконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей, особи які є внутрішньо переміщеними особами мали точно такі же права та можливість їх реалізації як і всі інші.

Складність питання полягала в тому, що через особливі військові, та військово-політичні умови життя на цих територіях реалізація норм Конституції без створення нового, дієвого та чіткого механізму була проблематичною.

І тому було прийнято декілька суто профільних законодавчих актів, дія яких була направлена на забезпечення вищезазначеним особам всіх прав та свобод прямо передбачених в Конституції України.

Центральним серед них є Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 06.05.2014 року.

В преамбулі закону зазначається, що головна мета його прийняття це забезпечення можливості реалізації всіх конституційних прав особами які проживають на цих територіях.

Окремі положення закону деталізують та гарантують виборчі права, прямо передбачені Конституції України, але з умовою, що вони будуть реалізовані на підконтрольній Україні території.